Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0217

Komisijas 2025. gada ziņojums par Albāniju

Eiropas Parlamenta 2026. gada 17. jūnija rezolūcija par Komisijas 2025. gada ziņojumu par Albāniju (2025/2250(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Stabilizācijas un asociācijas nolīgumu starp Eiropas Kopienām un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Albānijas Republiku, no otras puses[1],

– ņemot vērā Albānijas 2009. gada 24. aprīlī iesniegto pieteikumu dalībai Eiropas Savienībā,

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 15. septembra Regulu (ES) 2021/1529, ar ko izveido Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu (*IPA III*)[2],

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 14. maija Regulu (ES) 2024/1449, ar ko izveido Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānismu[3],

– ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. februāra paziņojumu "Pievienošanās procesa uzlabošana – ticama ES perspektīva Rietumbalkāniem" (COM(2020)0057),

– ņemot vērā ES satvaru sarunām ar Albāniju, ko Padome apstiprināja 2022. gada jūlijā un kurā izklāstītas Albānijas pievienošanās sarunu pamatnostādnes un principi,

– ņemot vērā Komisijas 2023. gada 8. novembra paziņojumu "Jauns izaugsmes plāns Rietumbalkāniem"(COM(2023)0691),

– ņemot vērā Albānijas reformu programmu, kas iesniegta saskaņā ar

---

1 OV L 107, 28.4.2009., 166. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 OV L 330, 20.9.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 OV L, 2024/1449, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

ES reformu un izaugsmes mehānismu Rietumbalkāniem un ko Komisija apstiprināja 2024. gada 23. oktobrī,

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 8. jūlija paziņojumu “2025. gada ziņojums par tiesiskumu: tiesiskuma situācija Eiropas Savienībā” (COM(2025)0900), kam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments “2025. gada ziņojums par tiesiskumu: tiesiskuma situācija atsevišķās valstīs – Abānija” (SWD(2025)0928),

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 4. novembra paziņojumu “2025. gada paziņojums par ES paplašināšanās politiku” (COM(2025)0690) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu “2025. gada ziņojums par Albāniju” (SWD(2025)0750),

– ņemot vērā Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO) Demokrātisku iestāžu un cilvēktiesību biroja (ODIHR) Vēlēšanu novērošanas misijas 2025. gada 23. oktobra galīgo ziņojumu par Albānijas parlamenta vēlēšanām, kas notika 2025. gada 11. maijā,

– ņemot vērā 2025. gada 17. decembrī Briselē rīkotā ES un Rietumbalkānu samita deklarāciju,

– ņemot vērā ES un Rietumbalkānu augstākā līmeņa sanāksmes, kas notika Sofijā, Zagrebā un Brdo pri Kranju pilī attiecīgi 2018., 2020. un 2021. gadā, un to deklarācijas,

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Albāniju,

– ņemot vērā 2026. gada 11. marta rezolūciju par ES paplašināšanās stratēģiju[4],

– ņemot vērā organizācijas “Transparency International” 2026. gada februārī publicēto 2025. gada korupcijas uztveres indeksu,

– ņemot vērā organizācijas “Reportieri bez robežām” 2025. gada martā publicēto 2025. gada pasaules preses brīvības indeksu,

– ņemot vērā Pasaules Ekonomikas foruma 2025. gada 11. jūnija ziņojumu *“Global Gender Gap Report 2025”* (“2025. gada ziņojums par dzimumu nevienlīdzību pasaulē”),

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A10-0141/2026),

A. tā kā ES paplašināšanās joprojām ir stratēģisks ieguldījums visa Eiropas kontinenta mierā, drošībā, stabilitātē un demokrātiskajā un sociālekonomiskajā attīstībā;

B. tā kā Albānija ir saglabājusi skaidru un konsekventu stratēģisko orientāciju uz dalību ES un ir pierādījusi pilnīgu pieskaņošanos ES

---

4 Pieņemtie teksti, P10_TA(2026)0077.

kopējai ārpolitikai un drošības politikai, tostarp ievērojot ES ierobežojošos pasākumus pret Krieviju un Baltkrieviju un atbalstot Ukrainu balsojumos par ANO Ģenerālās asamblejas rezolūcijām;

C. tā kā Albānija ir ES kandidātvalsts kopš 2014. gada, 2022. gada jūlijā sāka pievienošanās sarunas, 2023. gada novembrī, sekmīgi pabeidza pārbaudes procesu laikā starp 2024. gada 15. oktobri un 2025. gada 17. novembri atvēra visas sarunu sadaļu kopas;

D. tā kā Komisijas 2025. gada ziņojumā par Albāniju ir apstiprināts, ka valsts turpina gūt progresu lielākajā daļā ar pievienošanos saistīto jomu, taču tajā pašā laikā uzsvērts, ka ir vajadzīgas dziļākas, konsekventākas un neatgriezeniskas reformas;

E. tā kā ES paplašināšanās procesa uzticamība ir atkarīga no stingras nosacījumu ievērošanas, uz nopelniem balstīta progresa un reformu efektīvas īstenošanas, nevis tikai formālas tiesību aktu pieņemšanas; tā kā Albānijas pievienošanās ES ir atkarīga no noturīgām, padziļinātām un neatgriezeniskām reformām jomās, kas pievienošanās sarunās iezīmētas kā fundamentālās jomas, sākot ar tiesiskumu un demokrātijas institūciju darbību; tā kā pievienošanās grafiks ir atkarīgs no kandidātvalsts veikto reformu kvalitātes;

F. tā kā demokrātisko iestāžu, tiesu iestāžu neatkarības, korupcijas apkarošanas centienu, mediju brīvības, pamattiesību, tostarp minoritāšu tiesību, stiprināšana joprojām ir būtiska Albānijas pievienošanās trajektorijai;

G. tā kā demokrātisko procesu integritātes aizsardzība ir kļuvusi par ES paplašināšanās politikas centrālo elementu; tā kā 2025. gada jūlijā Albānijas parlaments pieņēma valsts pirmo valsts stratēģiju pret ārvalstu iejaukšanos un dezinformāciju;

H. tā kā vēl nav pilnībā īstenoti ODIHR 2025. gada 23. oktobra ieteikumi, kas tika sniegti pēc 2025. gada 11. maija Albānijas parlamenta vēlēšanām, un ODIHR iepriekšējie ieteikumi par vēlēšanu norises turpmāku uzlabošanu Albānijā,

1. atzinīgi vērtē Albānijas izcilo apņemšanos integrēties ES, kuras pamatā ir visu politisko partiju vienprātība un pārliecinošs iedzīvotāju atbalsts, kā arī to, ka Albānija tikai 13 mēnešu laikā atvēra visas pievienošanās sarunu kopas; norāda, ka Albānijas iedzīvotāju atbalsts dalībai ES joprojām ir nemainīgi augsts un atspoguļo Albānijas sabiedrības lielās cerības iekļauties Eiropā; mudina šo valsti saglabāt pašreizējo reformu tempu un turpināt pieskaņoties ES *acquis*, uzsverot, ka progress, ko Albānija gūst ceļā uz Eiropu, veicina stabilitāti, drošību un noturību visā Eiropas kontinentā;

2. norāda uz Albānijas mērķi līdz 2027. gada beigām pabeigt pievienošanās sarunas un atzinīgi vērtē pēdējos gados šai jomā panākto straujo progresu; uzsver nepieciešamību Albānijas varas

iestādēm nodrošināt tiesību aktu pienācīgu īstenošanu;

3. norāda, ka gan Komisijas 2025. gada ziņojumā par Albāniju, gan ODIHR ziņojumā par 2025. gada maija parlamenta vēlēšanām Albānijas vēlēšanu sistēma kopumā ir novērtēta kā piemērota konkurenciālu vēlēšanu rīkošanai, vienlaikus atkārtoti paužot bažas par nevienlīdzīgiem konkurences apstākļiem politiskajiem dalībniekiem, administratīvo resursu ļaunprātīgu izmantošanu, kas nojauc robežas starp valsts iestādēm un partiju struktūrām, politisko partiju finansēšanu, apgalvojumiem par balsu pirkšanu un spiedienu uz vēlētājiem; tādēļ aicina Albānijas politisko vairākumu un opozīciju ciešā sadarbībā ar pilsonisko sabiedrību konstruktīvi un iekļaujoši īstenot visaptverošu vēlēšanu reformu un jau labu laiku pirms turpmākajiem vēlēšanu cikliem pilnībā īstenot vēl neizpildītos ODIHR un Venēcijas komisijas ieteikumus; uzsver, ka ar šādu reformu būtu jānostiprina vēlēšanu sistēma, tostarp kampaņu finansējuma pārredzamība un vienlīdzīga piekļuvē medijiem, jāaizsargājas pret administratīvo resursu ļaunprātīgu izmantošanu un jāpanāk efektīva izpilde; uzsver, ka plaša politiskā vienprātība un patiesa īstenošana ir būtiskas, lai nodrošinātu sabiedrības uzticēšanos turpmākajām vēlēšanām;

4. pauž bažas par pastāvīgo politisko polarizāciju un konfrontējošo politisko diskursu, kas apdraud parlamentāro uzraudzību, sabiedrības uzticēšanos un demokrātisko iestāžu efektīvu darbību; mudina politiskos dalībniekus no jauna iesaistīties konstruktīvā dialogā Albānijas parlamentā, lai nodrošinātu, ka parlaments joprojām ir galvenais demokrātisku debašu un demokrātiskas uzraudzības forums; uzsver, ka funkcionējošai demokrātijai ir nepieciešama jēgpilna opozīcijas līdzdalība parlamentārajās procedūrās; atgādina, ka vardarbīgiem protestiem nav vietas funkcionējošā demokrātijā;

5. mudina pastiprināt parlamentāro kontroli pār izpildvaru, uzlabot likumdošanas procedūru pārredzamību un jēgpilnāk apspriesties ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, sociālajiem partneriem un neatkarīgām iestādēm; uzsver, ka progress ES integrācijas procesā būtu jāpanāk, neapdraudot reformu kvalitāti un iekļautību; uzsver, ka ir svarīga pienācīga ieinteresēto personu iesaiste un valstu līdzatbildība, lai nodrošinātu ilgtspējīgu īstenošanu un ilgstošu ietekmi; uzsver, ka ir svarīgi stiprināt parlamenta komiteju lomu un spējas, tostarp uzlabojot piekļuvi informācijai, sniedzot speciālistu atbalstu un ieviešot pārredzamas likumdošanas procedūras;

Tiesiskums, tiesu iestādes un korupcijas apkarošana

6. atzinīgi vērtē to, ka Albānijā turpinās tiesu sistēmas reformas procesa īstenošana, tostarp tiesnešu un prokuroru pārbaude, kas ir veicinājusi lielāku pārskatatbildību un integritāti tiesu iestādēs; uzteic Augsto tiesu padomi saistībā ar jauno miertiesnešu iecelšanu, kas palīdz samazināt neaizpildīto amata vietu skaitu; uzsver, ka tiesu

iestāžu neatkarības aizsardzība joprojām ir būtiska tiesiskumam, bet vienlaikus ir jāturpina centienus vēl vairāk uzlabot tiesu iestāžu pārskatatbildību, kvalitāti un efektivitāti; tomēr norāda uz pastāvīgajām problēmām, kas saistītas ar tiesu iestāžu efektivitāti, nepārstrīdamo tiesu nolēmumu iedarbīgu piemērošanu, neizskatīto lietu uzkrāšanos, judikatūras konsekvenci un mēģinājumiem īstenot nepamatotu ietekmi;

7. atgādina, ka parlamentārā imunitāte Albānijā ir daļa no konstitucionālās sistēmas, kas izstrādāta, lai nodrošinātu demokrātisko iestāžu pienācīgu darbību; uzsver, ka jebkādi lēmumi šajā sakarā ir jāpieņem bez politiskas iejaukšanās un bez liekas kavēšanās, stingri ievērojot konstitucionālos noteikumus un iedibinātās juridiskās procedūras;

8. atzinīgi vērtē to, ka Albānijas varas iestādes pastāvīgi uzlabo Konstitucionālās tiesas efektivitāti; tomēr aicina stiprināt tiesu plašākas iestāžu pārvaldības struktūras un visu laiku investēt tiesu infrastruktūrā un digitalizācijā; atgādina, ka tiesu sistēma turpina saskarties ar politisku spiedienu un draudiem, kas draud mazināt tiesu varas neatkarību; uzsver, ka ir svarīgi kā izpildvarai, tā leģislatīvajai varai savlaicīgi un pilnībā īstenot Konstitucionālās tiesas lēmumus, kas ir būtisks tiesiskuma un institucionālā līdzsvara elements;

9. pauž nožēlu par to, ka saskaņā ar “Transparency International” 2025. gada korupcijas uztveres indeksa vērtējumu Albānija ir noslīdējusi līdz 91. vietai salīdzinājumā ar 80. vietu 2024. gadā; uzsver, ka korupcija joprojām rada nopietnas bažas un ka, neraugoties uz progresu tiesiskajā un institucionālajā sistēmā, Albānijai ir vēl vairāk jāuzlabo atsevišķas policijas struktūras kapacitāte un jākonsolidē izmeklēšanas, kriminālvajāšanas un galīgo notiesājošo spriedumu rezultāti, jo īpaši augsta līmeņa korupcijas lietās; atzinīgi vērtē galveno pretkorupcijas tiesību aktu pieņemšanu, tostarp attiecībā uz trauksmes cēlēju aizsardzību un interešu konfliktu, un aicina tos rūpīgi īstenot; atzinīgi vērtē specializēto pretkorupcijas iestāžu un organizētās noziedzības apkarošanas iestāžu, tostarp Īpašās struktūras korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanai (SPAK), pastāvīgo darbu un aicina visu laiku nodrošināt to neatkarību, piešķirt pienācīgus resursus un nodrošināt pietiekamas operatīvās spējas, nepiemērojot ierobežojumus to izmeklēšanas pilnvarām un neapdraudot to darbu; aicina pastiprināt centienus, lai nodrošinātu noziedzīgi iegūtu līdzekļu efektīvu izsekošanu, iesaldēšanu, konfiskāciju un pārvaldību, tostarp veicot sistemātiskas finanšu izmeklēšanas, uzlabojot aģentūru un pārrobežu sadarbību un pilnībā izmantojot konfiskācijas instrumentus saskaņā ar pamattiesībām;

10. uzstāj, ka korupcijas jautājums ir jārisina visos līmeņos, lai stiprinātu iedzīvotāju uzticēšanos valsts iestādēm un nodrošinātu paredzamu uzņēmējdarbības vidi; prasa pastiprināt pārredzamību, interešu

konfliktu kontroli, integritātes riska novērtējumus un mērķtiecīgus preventīvus pasākumus augsta riska nozarēs, jo īpaši attiecībā uz publisko iepirkumu, koncesijām, licencēšanu un inspekcijām, kā arī būvniecību un telpisko plānošanu;

11. aicina Albāniju panākt izšķirošu progresu īpašuma pirmeizējās reģistrācijas un taisnīgas, visā sabiedrībā akceptētas kompensācijas jomā, uzlabojot valsts kadastra pārredzamību un kadastra datu kvalitāti nekustamā īpašuma reģistrā, kā arī nodrošināt, ka nekustamā īpašuma atsavināšanas un atņemšanas gadījumos tiek ievērotas tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības uz efektīvu tiesisko aizsardzību;

12. uzsver, ka ir svarīgi efektīvi apkarot organizēto noziedzību, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un narkotiku tirdzniecības tīklus, un aicina pastiprināt sadarbību ar ES aģentūrām, piemēram, Eiropolu un *Eurojust*; aicina iestādes paātrināt darbu pie Albānijas tiesiskā regulējuma organizētās noziedzības jomā saskaņošanas ar ES *acquis*, stiprināt tiesībaizsardzības spējas un uzlabot izmeklēšanas efektivitāti;

13. atzinīgi vērtē to, ka Albānijas bankas oficiāli sākušas veikt pārrobežu darījumus euro valūtā, izmantojot SEPA sistēmu; atzinīgi vērtē Albānijas iestāžu vērā ņemamos centienus apkarot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, pieņemot Valsts stratēģiju cīņai pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un teroristu finansēšanu 2024.–2030. gadam; norāda uz iniciatīvu “Albānija bez skaidras naudas 2030”, kuras mērķis ir novērst augsto ēnu ekonomikas un nelikumīgu naudas plūsmu līmeni;

Pamattiesības un mediju brīvība

14. atzinīgi vērtē to, ka organizācijas “Reportieri bez robežām” publicētajā 2025. gada pasaules preses brīvības indeksā Albānija ir pakāpusies no 99. vietas 2024. gadā uz 80. vietu 2025. gadā; aicina turpināt centienus aizsargāt vārda brīvību un mediju plurālismu Albānijā, tostarp palielināt mediju īpašnieku iespējamo interešu konfliktu pārredzamību, nodrošināt aizsardzību pret politisko un ekonomisko spiedienu uz žurnālistiem un efektīvi izmeklēt draudus un uzbrukumus mediju profesionāļiem; aicina arī palielināt mediju piederības struktūru pārredzamību un valsts pasūtīto reklāmu pātrredzamu sadali, lai aizsargātu redakcionālo neatkarību un mediju plurālismu;

15. asi nosoda naidīgumu pret neatkarīgajiem žurnālistiem un mediju profesionāļiem Albānijā, tostarp augsta ranga amatpersonu verbālos uzbrukumus un pret medijiem vērstu retoriku, nomelnošanas kampaņas un mizogīnismu tiešsaistē, kā arī biežo vēršanos pret žurnālistiem, kuri ziņo par problēmā ar tiesiskumu, korupciju un tiesu varu; turklāt pauž bažas par lielo skaitu tiesas prāvu pret žurnālistiem; atzinīgi vērtē nesenās izmaiņas Albānijas

Krimināl kodeksā; tomēr pauž nožēlu, ka tās nav novedušas pie neslavas celšanas un apvainošanas pilnīgas dekriminalizācijas atbilstīgi ES un starptautiskajiem standartiem;

16. aicina Albānijas iestādes veicināt medijpratību un digitālo pratību kā papildu pasākumu, lai stiprinātu informācijas vides noturību, tostarp integrējot medijpratības iniciatīvas visā izglītības sistēmā, atbalstot skolotāju apmācību un modernu mācību resursu izstrādi, kā arī uzlabojot sadarbību ar neatkarīgiem medijiem un attiecīgajām ES programmām, lai veicinātu kritisko domāšanu un atbildīgu digitālo iesaisti;

17. mudina Albāniju stiprināt institucionālo sistēmu etnisko un reliģisko minoritāšu un neaizsargātu grupu, tostarp romu un ēģiptiešu, personu ar invaliditāti, migrējošo darba ņēmēju un LGBTIQ+ personu, tiesību aizsardzībai, popularizēt šo grupu tiesības un nodrošināt diskriminācijas novēršanas tiesību aktu efektīvu īstenošanu, kā arī uzlabot etnisko un reliģisko minoritāšu un mazaizsargāto sabiedrības grupu piekļuvi sabiedriskajiem pakalpojumiem un jēgpilni iesaistīt pie šīm grupām piederošos cilvēkus sabiedriskajā, ekonomiskajā un politiskajā dzīvē;; pauž bažas par to, ka Albānijas politiskajā diskursā vērojama pret dzimtes koncepciju vērsta retorika; norāda, ka institucionālās sistēmas stiprināšana minoritāšu tiesību aizsardzībai ir jāpapildina ar efektīviem pasākumiem, kas nodrošina šo tiesību pilnīgu un efektīvu īstenošanu praksē;

18. aicina Albānijas iestādes nodrošināt atzīto nacionālo minoritāšu ilgtspējīgu piekļuvi izglītībai savās valodās un atbalstīt skolotāju apmācību, mācību grāmatu sagatavošanu un kultūras identitātes saglabāšanu;

19. uzteic Albāniju par to, ka tā ir pieņemts likums par dzimumu līdztiesību, kas atbilst ES *acquis* un starptautiskajiem cilvēktiesību standartiem; vienlaikus pauž satraukumu par dezinformācijas un naida viļņiem, kas vērsti pret LGBTIQ+ personām, tostarp nomelnošanas kampaņām, kas tiek vērstas pret to pilsoniskās sabiedrības organizāciju darbu, kuras strādā, lai panāktu LGBTIQ+ personu līdztiesību; aicina Albānijas varas iestādes saukt pie atbildības likuma priekšā personas, kas izplata diskriminējošu retoriku; aicina Albānijas valdību izstrādāt juridiskus pasākumus, piemēram, paredzēt reģistrētas partnerattiecības, lai atzītu un aizsargātu viendzimuma pārus saskaņā ar valdības apņemšanos valsts rīcības plānā attiecībā uz LGBTI personām (2021–2027) un lai Albānijas tiesību aktus cilvēktiesību jomā saskaņotu ar ES *acquis*;

20. atzinīgi vērtē to, ka atzīta tādos reģionos kā Prespa, Golloborde un Gora jau izsenis dzīvojošā bulgāru kopiena, un mudina Albānijas iestādes nodrošināt gan viņu, gan citu Albānijas atzīto mazākumtautību valodas, kultūras un izglītības tiesību pilnīgu ievērošanu;

21. pauž nožēlu par diskriminācijas un sociālās atstumtības problēmām, kas joprojām skar minoritāšu grupas Albānijā, sevišķi attiecībā uz piekļuvi izglītībai, nodarbinātībai un sabiedriskajiem pakalpojumiem; aicina Albānijas valdību pilnībā saskaņot diskriminācijas novēršanas politiku un minoritāšu tiesības ar ES *acquis*; uzsver nepieciešamību uzlabot piekļuvi tiesu sistēmai un palielināt iespēju iesaistīties politikā, īpaši neaizsargātām un marginalizētām iedzīvotāju grupām;

22. atzīst, ka grieķu nacionālā minoritāte saglabā savu spēcīgo vēsturisko klātbūtni, jo īpaši Albānijas dienvidos, un aicina Albāniju nodrošināt šīs minoritātes īpašumtiesību aizsardzību;

23. uzsver arī to, cik svarīgi ir saglabāt piemiņas vietas, kas saistītas ar komunistisko diktatūru, un atbalstīt atceres un izglītošanas iniciatīvas, kas jo īpaši jaunāko paaudžu vidū veicina vēsturisko apziņu un stiprina demokrātijas kultūru;

24. uzteic Albānijas dinamisko un konstruktīvo pilsonisko sabiedrību, kurai ir būtiska un pozitīva loma reformu procesā; mudina Albānijas valdību veidot sadarbības attiecības, jau agrīnā posmā patiesi iesaistot pilsonisko sabiedrību pārredzamā likumdošanas procesā; tomēr pauž nožēlu par to, ka pilsoniskās sabiedrības organizācijas Albānijā saskaras ar problēmām un saņem ierobežotu finansējumu no valsts budžeta; turklāt aicina Albānijas valdību nodrošināt pilsoniskajai sabiedrībai labvēlīgu, drošu un nediskriminējošu vidi;

25. pauž bažas, ka Pasaules Ekonomikas foruma 2025. gada ziņojumā par dzimumu nevienlīdzību pasaulē Albānija ir nokritusies no 23. vietas pasaulē 2024. gadā uz 36. vietu 2025. gadā, kas liecina par aizvien lielāku dzimumu nevienlīdzību; pauž nožēlu par to, ka Albānijas tiesiskais regulējums attiecībā uz dzimumbalstītu vardarbību vēl nav saskaņots ar Stambulas konvenciju; mudina Albānijas valdību uzlabot atbalsta pakalpojumus cietušajiem, jo īpaši veselības aprūpi, sieviešu patvertņu finansēšanu, bezmaksas juridisko palīdzību un reintegrāciju un rehabilitāciju;

26. pauž bažas par to, ka Albānijas Valsts bērnu tiesību programma (*NARC*) 2021.–2026. gadam vēl nav pilnībā īstenota un ka tiesu iestāžu pieejamību bērniem apgrūtina kavēšanās programmas ieviešanā, ierobežota juridiskā palīdzība un neatbilstīga institucionālā koordinācija; pauž nožēlu par to, ka lielākā daļa bērnu Albānijā joprojām ir pakļauti nabadzības riskam; aicina Albānijas iestādes efektīvi īstenot NARC un sniegt palīdzību bērniem, kuri saskaras ar atstumtību un nabadzību;

Valsts pārvaldes reforma un pārvaldība

27. atzīst progresu, kas panākts valsts pārvaldes reformēšanā, tostarp stratēģiskajā plānošanā un koordinācijā; atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta valsts pārvaldes reformas transversālā stratēģija 2025.–2030. gadam; tomēr uzsver, ka ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai nodrošinātu uz nopelniem balstītu pieņemšanu darbā un civildienesta

depolitizāciju, tostarp jauna civildienesta tiesiskā regulējuma pieņemšana un īstenošana;

28. pauž bažas par to, ka nedz publiskā iepirkuma tiesiskais regulējums, nedz uzņēmējdarbības tiesību akti nav pilnībā saskaņoti ar ES *acquis*; aicina iestādes turpināt centienus pilnībā saskaņot Albānijas tiesību aktus ar ES *acquis*; aicina pastiprināt parlamentāro uzraudzību un neatkarīgas revīzijas un panākt pilnīgu pārredzamību publiskā iepirkuma procedūrās, lai nodrošinātu atbilstību ES standartiem konkurences, datu aizsardzības un korupcijas apkarošanas jomā;

29. atzinīgi vērtē Albānijas daudzpartiju parlamentārās komitejas darbu teritoriālās reformas jomā; uzsver, ka jebkādas reformas šajā jomā būtu jāveic iekļaujošā procesā, pamatojoties uz objektīviem sociālekonomiskiem kritērijiem un Eiropas vietējo pašvaldību standartiem;

30. aicina uzlabot politikas plānošanu, uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu un pārredzamus budžeta procesus, tostarp pastiprināt publisko finanšu parlamentāro uzraudzību; uzstāj, ka ir jāpalielina vietējo pašvaldību struktūru finanšu resursi, administratīvā spēja un fiskālā autonomija;

31. uzteic Albānijas iestādes par nesen pieņemto Valsts kiberdrošības stratēģiju 2025.–2030. gadam; atzinīgi vērtē Albānijas pašreizējā Kiberdrošības likuma saskaņošanu ar ES TID 2 direktīvu[5]; atzinīgi vērtē to, ka Albānijas iestādes ir pieņēmušas atjauninātu kritiskās un svarīgās informācijas infrastruktūras operatoru sarakstu;

32. atzinīgi vērtē to, ka Albānija nemitīgi uzlabo datu nosūtīšanu *Eurostat*; aicina Albānijas iestādes vēl vairāk palielināt augstas kvalitātes datu sagatavošanu un izplatīšanu;

33. atzinīgi vērtē to, ka Albānijas valdība ir pieņēmusi jaunus tiesību aktus par preču zīmēm un patentiem; aicina Albānijas iestādes pilnībā saskaņot intelektuālā īpašuma tiesības ar ES *acquis* un turpināt to stiprināt;

Sociālekonomiskās reformas un vide

34. atzinīgi vērtē Albānijas iesaistīšanos ES izaugsmes plānā Rietumbalkāniem īstenošanā; tomēr norāda, ka joprojām pastāv strukturālas nepilnības, tostarp daudz kas nav formalizēts uzņēmējdarbības regulējumā, ir ierobežots ražīguma pieaugums un ir

---

5 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2022/2555 (2022. gada 14. decembris), ar ko paredz pasākumus nolūkā panākt vienādi augstu kiberdrošības līmeni visā Savienībā un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 910/2014 un Direktīvu (ES) 2018/1972 un atceļ Direktīvu (ES) 2016/1148 (TID 2 direktīva) (OV L 333, 27.12.2022., 80. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

sarežģīta uzņēmējdarbības vide; pauž nožēlu par to, ka nozīmīgā ēnu ekonomika kropļo uzņēmējdarbības vidi un konkurenci; atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir uzlabot publisko infrastruktūru, kas savieno Rietumbalkānu valstis, un turpināt veidot dzelzceļa un gaisa satiksmes savienojumus ar ES dalībvalstīm; atzinīgi vērtē to, ka Albānijas iestādes ir piešķirušas atbrīvojumu no PVN tiem projektiem, ko ES finansē Albānijā;

35. atgādina, ka ES Ekonomikas un investīciju plāns Rietumbalkāniem var uzlabot reģionālo savienotību, izmantojot dzelzceļu un autoceļus; šajā ziņā mudina iestādes visās valstīs pabeigt VIII koridoru, kas savienos Albāniju, Ziemeļmaķedoniju un Bulgāriju;

36. aicina īstenot visaptverošu ĀTI izvērtēšanas mehānismu kā stratēģisku iniciatīvu, lai aizsargātu Abānijas intereses, uzlabotu drošību un nodrošinātu paredzamību ieguldītājiem un atbilstību ES standartiem;

37. uzsver, ka Albānijas valsts iekšējās finanšu kontroles sistēma joprojām ir tikai daļēji efektīva; aicina Albāniju palielināt valsts uzņēmumu pārskatatbildību un pārredzamību, darot publiski pieejamus to gada finanšu snieguma ziņojumus; atzīmē, ka ir svarīgi, lai Albānijas iestādes efektīvi īsteno Albānijas Augstākās valsts revīzijas iestādes ieteikumus;

38. atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta stratēģija Albānijas muitas informācijas sistēmu modernizācijai un saskaņošanai ar ES sistēmām 2025.–2030. gadam; atzinīgi vērtē Albānijas iestāžu centienus ievērot ES standartus, saskaņojot un uzlabojot muitas infrastruktūru; uzsver, ka muitas IT sistēmas ir pamatīgi jāmodernizē, lai panāktu pilnīgu saskaņotību ar ES standartiem, un aicina Albānijas iestādes paātrināt tam nepieciešamās investīcijas un reformas;

39. uzteic Albānijas iestādes par privāto pensiju fondu tiesību aktu saskaņošanu ar ES *acquis*; aicina Albāniju pabeigt saskaņošanu ar ES *acquis* apdrošināšanas, kapitāla tirgu, vērtspapīru tirgu, ieguldījumu fondu un finanšu tirgus infrastruktūru jomā;

40. ļoti atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu un Padomes atļauju sākt sarunas, lai ES režīmu "viesabonēšana kā mājās" attiecinātu arī uz Rietumbalkāniem, un aicina Komisiju un Rietumbalkānu partnerus ātri veikt nepieciešamos pasākumus, lai savstarpēji atvērtu ES un Rietumbalkānu partneru viesabonēšanas tirgus, ļaujot iedzīvotājiem un uzņēmumiem gūt labumu no viesabonēšanas pakalpojumiem bez papildu maksas;

41. uzsver, ka ir svarīgi ieguldīt izglītībā, prasmju attīstībā un inovācijā, lai atbalstītu ilgtspējīgu izaugsmi un sociālo kohēziju; uzteic Albānijas valdību par tiesību aktu pieņemšanu, lai reformētu augstāko izglītību, un par valsts izglītības stratēģijas 2021.–2026. gadam īstenošanas turpināšanu; aicina Albānijas iestādes beidzot pieņemt tiesību aktus, ar kuriem īsteno Likumu par kultūras

mantojumu un muzejiem; atbalsta tādas politikas izveidi, kuras mērķis ir samazināt jauniešu un kvalificētā darbaspēka emigrāciju un uzlabot iespējas jauniem profesionāļiem, uzlabojot darba tirgus apstākļus, veicot izglītības reformu un sniedzot atbalstu inovācijai;

42. aicina turpināt izstrādāt un efektīvi īstenot sociālo mājokļu regulējumu Albānijā, pamatojoties uz "Sociālo mājokļu valsts stratēģijas 2016.–2025. gadam" turpināšanu un uzlabošanu, lai nodrošinātu stabilus un pienācīgus dzīves apstākļus iedzīvotāju grupām ar zemākiem ienākumiem un neaizsargātām grupām; jo īpaši uzsver, cik svarīgi ir piekļūstami un cenas ziņā pieejami sociālie mājokļi jauniešiem, tostarp studentiem un mācekļiem, jo tie atbalsta viņu ģeogrāfisko mobilitāti, piekļuvi izglītībai un apmācībai un sekmīgu integrāciju darba tirgū;

43. uzsver patiesa sociālā dialoga būtisko nozīmi ES paplašināšanās sniegto ieguvumu nodrošināšanā dažādām iedzīvotāju grupām; atzinīgi vērtē datubāzu nodošanas un agrīnas sasaistes ar Eiropas Nodarbinātības dienestu tīklsu (EURES) uzlabošanu, kas bija iespējama, pilnībā saskaņojot valsts profesiju sarakstu ar Eiropas prasmju, kompetenču, kvalifikāciju un profesiju klasifikāciju (ESCO) daudzvalodu klasifikāciju; tomēr pauž nožēlu par to, ka Valsts darba padomes sanāksmes notiek reti; aicina stiprināt trīspusējo apspriešanās procesu, tostarp panākt pienācīgu arodbiedrību pārstāvību; uzsver, ka ir jāturpina atbalstīt sociālo partneru spēju veidošanu;

44. aicina pastiprināt centienus, lai veicinātu atbilstību ES darba tiesībām un ES arodveselības un darba drošības satvaram, tostarp pilnībā īstenot nediskriminējošu politiku un līdztiesības pasākumus, un mudina attiecīgās valsts iestādes nodrošināt efektīvu uzraudzību, izpildi un atbilstošas sankcijas standartu neievērošanas gadījumos;

45. uzsver, ka virzībai uz dalību ES ir vajadzīgi reāli rezultāti vides *acquis* īstenošanā un izpildē, jo īpaši attiecībā uz vides novērtējumiem, dabas aizsardzības tiesību aktiem un sabiedrības līdzdalības tiesībām;

46. atzinīgi vērtē Albānijas valdības paziņojumu par atkritumu valsts apsaimniekošanas nozares reformu, centralizējot un uzlabojot atkritumu savākšanu un apsaimniekošanu; Tomēr ar bažām norāda uz Komisijas novērtējumu, ka ziņojuma aptvertajā periodā nav panākts progress vides un klimata pārmaiņu jomā; mudina Albānijas valdību par prioritāti noteikt klimatadaptācijas stratēģiju īstenošanu, atjaunojamo energoresursu attīstību un ilgtspējīgas ekonomikas izaugsmes atbalstīšanu;

47. pauž dziļu nožēlu par Albānijas 2015. gada Stratēģisko investīciju likuma darbības termiņa pagarināšanu, jo tajā ir noteikumi, kas ļauj paātrināt atļauju piešķiršanas procedūras un samazināt vides kontroli, un tas var negatīvi ietekmēt aizsargājamās teritorijas un

citas vides ziņā jutīgas zonas; aicina atcelt 2024. gada grozījumus Likumā par aizsargājamām teritorijām, kas ļauj attīstīt liela mēroga tūrisma infrastruktūru aizsargājamās teritorijās un nodot galvenās pārvaldības un lēmumu pieņemšanas kompetences Nacionālajai Teritorijas padomei, tādējādi vājinot vides uzraudzību;

48. uzsver, ka Komisija ir brīdinājusi Albāniju neveikt darbības, kas var ietekmēt tās virzību uz pievienošanos ES, ņemot vērā valstī notiekošos protestus pret plaša mēroga luksus īpašumu attīstības projektu, kas apdraud aizsargājamu savvaļas teritoriju, kurā mīt flamingo un roņi un ir bruņurupuču ligzdošanas vietas; tāpēc atgādina, ka Komisija ir paudusi kritiku par to un aicinājusi ievērot ES vides prasības, tostarp Putnu direktīvu[6] un Dzīvotņu direktīvu[7], kas ir priekšnoteikums iestājai ES;

49. pauž nopietnas bažas par to, ka notikumi *Vjosas-Nartas* aizsargājamajā teritorijā liecina par šo tiesību aktu izmaiņu praktiskajām sekām un no tām izrietošajiem riskiem teritorijām ar atzītu ekoloģisko vērtību; cieši seko līdzi šajā sakarā notiekošajiem miermīlīgajiem masu protestiem; aicina Albānijas iestādes nekavējoties noteikt moratoriju visām jaunajām atļauju piešķiršanas procedūrām, būvdarbiem un attīstības darbībām aizsargājamās teritorijās, līdz tiks atcelti grozītā Likuma par aizsargājamām teritorijām neatbilstīgie noteikumi, pamatojoties uz Komisijas un Parlamenta senu pieprasījumu un saskaņā ar 27. sadaļas slēgšanas kritērijiem, un līdz tiks nodrošināta pilnīga atbilstība ES dabas aizsardzības standartiem; uzsver, ka visiem projektiem šajā teritorijā ir jāveic visaptveroši ietekmes uz vidi novērtējumi, kas pilnībā atbilst ES standartiem, tostarp jānodrošina pārredzams sabiedrības līdzdalības process vietējām kopienām, zinātniekiem un pilsoniskajai sabiedrībai;

Ārlietas un reģionālā sadarbība

50. atzinīgi vērtē Albānijas pastāvīgo pilnīgo pieskaņošanos ES kopējai ārpolitikai un drošības politikai, tostarp ES noteiktajiem ierobežojošajiem pasākumiem, Albānijas pastāvīgo iesaistīšanos KDAP misijās un operācijās un tās konstruktīvo lomu reģionālās stabilitātes veicināšanā, kas apliecina valsts eiroatlantisko orientāciju; atzinīgi vērtē pastiprināto sadarbību drošības un aizsardzības jautājumos, izmantojot ES un Albānijas drošības un aizsardzības partnerību un drošības un aizsardzības dialogus; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt konkrētu darbību turpināšanos, tostarp kopīgas apmācības iniciatīvās, kopīgas izlūkošanas spējās un uzlabotus robežu drošības pasākumus reģionālo un globālo drošības

---

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

7 Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

problēmu risināšanai;

51. uzsver, ka dalībai starptautiskās iniciatīvās un organizācijās arī turpmāk būtu jāatbilst ES vērtībām un reģionālās stabilitātes un Albānijas ES integrācijas mērķiem; uzsver pārredzamības un pienācīgas parlamentārās kontroles nozīmi lēmumos, kas saistīti ar starptautiskajām saistībām;

52. uzsver, cik svarīgas ir labas kaimiņattiecības un reģionālā sadarbība kā būtiski ES paplašināšanās procesa elementi, un atzinīgi vērtē Albānijas aktīvo dalību reģionālajās iniciatīvās; uzsver, ka Rietumbalkānos ir vajadzīga dziļāka sadarbība drošības jomā, lai veicinātu ciešāku koordināciju starp reģionālajiem partneriem un lai apkarotu organizēto noziedzību, kiberdraudus un hibrīdproblēmas; atzīst Adrijas-Jonijas jūras reģiona stratēģisko nozīmi Eiropas drošībai un ekonomikas stabilitātei; aicina Albāniju sadarbībā ar ES un NATO uzlabot savas jūras drošības spējas, tostarp stiprināt jūras infrastruktūru, uzlabot uzraudzības sistēmas un pastiprināt centienus apkarot nelikumīgas darbības, piemēram, cilvēku tirdzniecību; mudina Albāniju padziļināt sadarbību ar citām ES piekrastes valstīm, lai šajā reģionā nodrošinātu kritisko jūras maršrutu aizsardzību un vides ilgtspēju;

53. brīdina, ka iniciatīvas, kas izstrādātas ārpus ES satvara, tostarp tā dēvētā “Atvērto Balkānu” iniciatīva, var radīt paralēlas struktūras, kas varētu apdraudēt Berlīnes procesu un ES kopējo reģionālo tirgu;

ES atbalsts

54. Atzinīgi vērtē ES finansiālo un tehnisko palīdzību Albānijai no IPA III un reformu un izaugsmes mehānisma resursiem un uzsver, ka šādam atbalstam arī turpmāk jābūt cieši saistītam ar konkrētu reformu īstenošanu un izmērāmiem rezultātiem; aicina pastiprināt ES atbalstu tām reģionālajām drošības iniciatīvām, kas uzlabo stabilitāti un noturību Rietumbalkānos; atzinīgi vērtē Eiropas Miera mehānisma divpusējos palīdzības pasākumus Albānijas bruņoto spēku atbalstam, kas palielina Albānijas potenciālu sniegt ieguldījumu ES KDAP misijās un operācijās.

55. aicina stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju, uzņēmumu apvienību un sociālo partneru uzraudzību un nozīmīgu līdzdalību visos Rietumbalkānu reformu un izaugsmes mehānisma posmos, tostarp reformu pasākumu izstrādē, projektu īstenošanā un rezultātu uzraudzībā;

56. aicina ES sniegt papildu finansiālo un tehnisko palīdzību Albānijai, lai atbalstītu ilgtspējīgu lauku attīstību un mazinātu plaisu starp pilsētām un laukiem saskaņā ar ES kohēzijas politiku;

57. pauž bažas par nopietnajiem pārkāpumiem, ko konstatējis Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai, īstenojot ES Pirmspievienošanās palīdzības instrumentu lauku attīstībai (IPARD II) Albānijā; uzsver,

ka ir svarīgi nodrošināt pilnīgu pārredzamību, pārskatatbildību un efektīvus kontroles mehānismus ES finansiālās palīdzības izmantošanā, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses un saglabātu sabiedrības uzticēšanos; prasa nekavējoties īstenot nepieciešamos korektīvos pasākumus;

58. aicina Komisiju turpināt sniegt skaidrus norādījumus par reformu prioritātēm un nodrošināt pārredzamu un stingru reformu progresa uzraudzību; turklāt aicina Komisiju izveidot informācijas kampaņu visās dalībvalstīs un Albānijā, lai izskaidrotu paplašināšanās pozitīvo ietekmi uz iedzīvotājiem;

59. mudina Komisiju kopā ar Eiropas ārējās darbības dienestu arī turpmāk palīdzēt stiprināt Albānijas noturību pret hibrīddraudiem tādās jomās kā kiberdrošība, manipulēšana ar informāciju un kritiskās infrastruktūras aizsardzība; uzsver, ka, stratēģiskāk uzsverot ES nozīmi Rietumbalkānu valstu iedzīvotājiem, ir jāuzlabo koordinācija un jānovērš hibrīddraudi un dezinformācija, kuras mērķis ir mazināt atbalstu ES dalībai Albānijas sabiedrībā;

°

° °

60. uzdod priekšsēdētājai nosūtīt šo rezolūciju, Padomei, Komisijai, Eiropadomes priekšsēdētājam, Komisijas priekšsēdētājas vietniecei / Savienības Augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Albānijas Republikas prezidentam, valdībai un parlamentam.